

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності
Кафедра психології та педагогіки

Силабус
навчальної дисципліни
«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Галузь знань – 02 Культура та мистецтво

Спеціальність – 028 менеджмент соціокультурної діяльності

Освітньо-професійна програма – менеджмент соціокультурних проєктів

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Харків, 2021

Силабус склав/склала: кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри психології та педагогіки Сосюра М.О.

Мова навчання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Анастасія БОЛЬШАКОВА
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні ради факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності

Протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

Голова ради факультету _____ Алла СОЛЯНИК

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва дисципліни / освітньої компоненти	Педагогіка та психологія вищої школи
Викладач (- і)	Сосюра Марина Олександрівна
Контактний телефон та e-mail викладача	maryna_sosiura@xdak.ukr.education
Інформація про консультації	
Логіка вивчення курсу	Пререквізити: Постреквізити:

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Психологія і педагогіка вищої школи» - одна з важливих дисциплін в системі вищої освіти, предметом вивчення якої є методологічні основи педагогіки та психології вищої школи, сучасні методики викладання навчальних дисциплін, особливості дидактичних прийомів та методик інноваційних технологій, що забезпечують якість освіти та контролю за рівнем навчальних досягнень студентів, особливостей діяльності викладача та його професіоналізм. Дисципліна «Психологія і педагогіка вищої школи» спрямована на формування у студентів цілісного й системного розуміння психолого-педагогічних проблем становлення особистості та професійної підготовки студентів в умовах закладу вищої освіти; пізнання психологічних закономірностей і умов ефективності процесу професійної освіти у вищій школі; забезпечення засвоєння теоретичних основ організації освітнього процесу у вищому закладі освіти та наукових основ управління вищою школою.

3. МЕТА КУРСУ

Ознайомити магістрів з сучасною системою вищої освіти, педагогічними основами навчання і виховання студентів, психологічними основами організації навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, опанувати форми і методи організації навчального та виховного процесів у ЗВО, розкрити особистісні якості студентів, які необхідні майбутньому педагогу, викладачу вищої школи.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

(визначаються відповідно до освітньо-професійної / освітньо-наукової програми)

ПР3. Вміти збирати та інтегрувати докази власної дослідницької позиції, обґрунтовувати результати соціокультурних практик, презентувати і відстоювати власну думку щодо результатів досліджень та інновацій.
ПР11. Організувати конструктивний діалог між зацікавленими стейкхолдерами соціокультурних трансформацій задля досягнення спільно визначеної мети (місії).

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ

(визначаються відповідно до освітньо-професійної / освітньо-наукової програми)

ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ФК5. Здатність організувати та реалізовувати науководослідні, науково-виробничі, соціокультурні проекти.

ФК6. Здатність швидко адаптуватися до викликів часу, до специфічних умов і напрямів професійної діяльності.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова
Формат курсу	Денна форма навчання, 1 семестр(и)
	кількість кредитів – 3
	загальна кількість годин – 90
	аудиторних – 30
	самостійної роботи – 60
	тижневих годин для денної форми навчання – 2
Технічне і програмне забезпечення / обладнання	
Форми, види навчальних занять та методи навчання (відповідно до навчального плану)	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: лекції, семінарські, Методи: метод проєктів, метод «мозковий штурм», дискусійні методи, метод кейсів, пояснювально-ілюстративний метод, метод моделювання
Поточний контроль	Усне опитування, оцінювання якості виступів з доповідями, виконання індивідуального проєкту, тестування
Підсумковий контроль	Іспит
Політика курсу*	<ul style="list-style-type: none"> • дисциплінарні та організаційні вимоги: кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам критеріїв; пропущені заняття відпрацьовуються; пропуски поточного та тематичного контролю відпрацьовуються. Форму і час відпрацювання здобувач та викладач взаємопогоджують. • плагіат, академічна доброчесність: плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході виконання контрольних робіт та на іспиті. Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами. Конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого.

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем / підтем (або блоків)	Разом годин	Лекційні	Практичні	Семінарські	Індивідуальні	Сам. робота
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки та психології вищої школи	10	2		2		6

Тема 2. Реформування системи освіти в Україні	10	2		2		6
Тема 3. Державна політика у сфері вищої освіти	8	2				6
Тема 4. Дидактика вищої школи	8	2				6
Тема 5. Форми організації навчання у вищій школі	8	2				6
Тема 6. Психологічні засади інтерактивного навчання	10	2		2		6
Тема 7. Психологічні особливості діяльності викладача вищої	8	2				6
Тема 8. Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача та студента	10	2		2		6
Тема 9. Психологічний аналіз конфліктів у педагогічній взаємодії та технологія запобігання їх виникненню	10	2		2		6
Тема 10. Психологія педагогічної майстерності викладача ЗВО	8	2		2		6
Всього	90	20		10		60

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:
 Відвідування лекції / виконання завдань до лекційного матеріалу – 10 балів;
 Робота на семінарських заняттях (презентація результатів виконаного творчого завдання)
 – 20 балів;
 Самостійна робота (захист проєктів) – 20 балів;
 Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:
 50 балів
 Підсумковий контроль: тестування 40 балів, усне опитування 10 балів
 Всього: 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточна успішність										Сам. робота	Екзамен	Усього
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	40	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

(за умови, якщо цей вид занять передбачений навчальним планом)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів, які може отримати здобувач
1	Загальні основи педагогіки і психології вищої школи.	2	
2	Державна політика у сфері вищої освіти	2	
3	Психолого-педагогічні засади інтерактивного навчання	2	
4	Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача та студента	2	
5	Педагогічні конфлікти, шляхи їх запобігання та стратегії вирішення	2	

Презентація результатів виконаного творчого завдання – до 20 балів

10. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів, які може отримати здобувач
1	Предмет і завдання педагогіки та психології вищої школи	6	
2	Реформування системи освіти в Україні	6	
3	Державна політика у сфері вищої освіти	6	
4	Дидактика вищої школи	6	
5	Форми організації навчання	6	
6	Психологічні засади інтерактивного навчання	6	
7	Психологічні особливості діяльності викладача вищої школи	6	
8	Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача та студента	6	
9	Психологічний аналіз конфліктів у педагогічній взаємодії та технологія запобігання їх виникненню	6	
10	Психологія педагогічної майстерності викладача ЗВО	6	

Захист проєктів - до 20 балів

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Предмет і завдання педагогіки та психології вищої школи.
2. Категоріально-понятійний апарат педагогіки та психології вищої школи
3. Етапи та основні методологічні характеристики наукових досліджень у педагогіці та психології вищої школи.
4. Методи психолого-педагогічних досліджень
5. Структура освіти в Україні. Мережа ЗВО в Україні. Рівні професійної освіти.
6. Концепція «випереджувальної освіти»
7. Болонський процес.
8. Сутність дидактики вищої школи.
9. Дидактичні концепції.
10. Структурні компоненти процесу навчання.
11. Особливості побудови навчальних планів та програм.
12. Форми організації навчання у вищій школі.
13. Лекція у вищій школі як провідна форма навчання (вимоги до лекції, основні функції, види лекцій)
14. Інтерактивні практики викладання: метод проєктів, start-up стратегія, метод кейсів, ділові та рольові ігри, сторітелінг, тренінгове навчання, майнд-меппінг.
15. Компоненти, рівні та етапи педагогічного спілкування.
16. Педагогічні позиції викладача ЗВО у спілкуванні зі студентам.
17. Педагогічний конфлікт та його види.
18. Стратегії (моделі) вирішення педагогічних конфліктів.
19. Педагогічна творчість: майстерність та здібності викладача ЗВО.

20. Імідж та авторитет викладача ЗВО.
21. Типологія викладачів ЗВО.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Обов'язкова :

1. Андрущенко В. П. Педагогіка вищої школи: підручник / АПН України; Інститут вищої освіти / В. Г. Кремень (ред.). Київ: Педагогічна думка, 2009. 256 с.
2. Головенкін, В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.
3. Городиська В., Пантюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи: тексти лекцій. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2014. 307 с.
4. Педагогіка вищої школи: підручн. / В.П. Андрущенко, І.Д. Бех, І.С. Волощук та ін.; за ред.: В.Г. Кремень, В.П. Андрущенко, В.І. Луговий. Київ: Педагогічна думка, 2009. 255 с. 8. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 4-е вид. К.: Видавництво «Каравелла», 2014. 360 с
5. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. - 3-тє вид., випр. і доп. - К.: Каравела, 2011. - 360 с.

Додаткова

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навч. літератури, 2018. – 384 с.
2. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система : довідник користувача / МОН України, Національний "Еразмус+" офіс в Україні ; за ред.: Ю. М. Рашкевича, Ж. В. Таланової ; пер. з англ. – 2-ге вид. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2015. – 105 с.
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. URL: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf> (дата звернення 26.08.2019)
4. Самотворення у розвитку особистості : науково-методичний посібник [Електронний ресурс] / Л.З. Сердюк, Т.М.Яблонська, О.І. Пенькова, Н.Д.Володарська [та ін.] ; за ред. Л.З. Сердюк. – К.: Педагогічна думка, 2015. – 93 с. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/10371/>
5. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. - К.: «Академвидав», 2006. - 352 с.
6. Теслюк В. М. Основи педагогічної майстерності викладача вищої школи : підручник / В. М. Теслюк. – Київ : Ліра-К, 2016. – 338 с.
7. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. / О.І. Шапран, О.М. Новак. – Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я. М., 2018. – 280 с.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
4. Інтернет-ресурси :
 - 1) www.library.ukma.kiev.ua/guide/rules.html
 - 2) www.upelsinka.com/Dictionary/ind.htm
 - 3) www.socialworl.ru
 - 4) www.nbu.gov.ua
 - 5) http://pidruchniki.ws/15840720/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli_-_kurlyand_zn

- 6) <http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html>
- 7) http://www.cul.com.ua/preview/Pedagog_vish_shkol_Ortinskiy.pdf
- 8) <http://zakon4.rada.gov.ua>
- 9) www.nbu.gov.ua